

Petra Cvitanović

MetaNONA

1993.

“Trebaš povedat zes njimi.”

Nježno pipka listove hortenzije. Cvjetovi su ružičasto bijele boje. Poželim otkinuti jednu i staviti u vazu, no odustajem. Cvijeću je mjesto u vrtu. Pratim nonu s malom kopijom njezine kante za zalijevanje.

“Saka rožica je drugačija mila moja, znaš?”

Hladna zora tiho prelazi u sparno jutro dok obilazimo vrt.

“Ove ovdeka treba polet samo malo okol korijena. Ne smeš ih previše, aš onda potrule”.

Mlaz vode natapa zemlju.

“Si im rekla dobro jutro? Reci im kako su lipe, kako su naresle i da ćeš im opet zjutra prit.”

Šapćem cvijeću nonine upute. Prstima ovlaš prelazim po laticama. Meka smežurana ruka me zaustavi.

“Maćuhice su ti jako nežne, njimi pači da jih tikamo. Samo im rečeš da jih vojiš.”

Čučnem tik do nježnih cvjetića. “Volim vas”. Zagrabim šakicu tople zemlje. Gnječim ju među prstima. Najbolji osjećaj.

Pitam se da li nona zaista razgovara sa svakim cvijetom i koliko zapravo vremena provodi u ovom cvjetnom lunaparku.

“Ala, parnesi mi onu koru od jaj.”

Nona zdrobi nekoliko kora pa obloži korijenje velikog grma sa žutim cvjetovima.

“Ovo će njen pomoć da jih puži ne pojeju.”

Miris mokre zemlje miješa se sa ljetom u zraku. Golica mi nosnice dok gledam u nonine zelene ruke. Tako ih mama zove. Zelene ruke odmaraju na bokovima savršeno ispeglane pregače. Sijeda kosa svijetli pod prvim zrakama sunca.

“Eko, finile smo za denes. Po suncu se niš u đardinu ne dela.”

Bit ću kao ona. Zauvijek ću čuvati ovaj vrt. Pričat ću sa cvijećem.

2003.

“Mogla bi mi malo pomoć! Kad si bila mala, vojila si zes menu oko rožica hodit.

Oramaj bi moglo krepat tuto kompleto da mene ni! Kapiš da je nona već stara za stat venka u đardinu celo jutro! Zemi si polevaču i hodi tu kol mene.” Vrtni kalibar rekao je svoje.

Nevoljko ostavljam šalicu s kavom i uzimam rukavice iz male konobe.

Najradije bih joj rekla da ne treba svaki dan pimplat oko tog cvijeća, ali šutim. Neće ništa krepat. Ionako imamo džunglu oko kuće. Manje cvijeća, manje posla. Punim kantu vodom. Nona nosi kantu tako elegantno, a ja s dvije ruke teglim i jedva hodam. Ostavljam šljapkasti trag za sobom. Korak, pljus, korak, pljus.

“Ća rukavice si zela?”

Stavlja ruku na prsa, uz grleni smijeh, popraćen kašljem, odmahuje glavom. Na kućnoj haljini ostane zamuljani zemljani pečat.

“Nona, ne zezaj. Pomoći ću, ali neću prljati ruke. Trebat će mi sat vremena da iščetkam nokte.”

“Amore, va đardinu se ne dela z rukavicami. Ne moreš znat kako je rožica, ako ne kontrolaš kakovi su listovi i kakova je zemja.”

”Dobro! Evo na jednoj neću imati, ali drugu ne skidam.”

Krećemo obje prema mladoj trešnji. To je startna pozicija. Nevidljivu putanju kretanja vrtom, nona je davno osmislila.

“Kompostjera je pelna. Zemi malo da njen damo force.”

Fuj, srećom imam jednu rukavicu.

2013.

Rosa se šljašti na lišću. Noći su vlažne i teške. Vučem za sobom šmrk i čujem krc. Opet sam polomila hortenziju. Naglas brojim sve po spisku, vraćam se otpetljati crijevo i ustvrditi koliku sam štetu počinila.

Zadnja od svoje vrste. Što li je nona radila s njima, a da ja ne znam. Pazim na listove, zalijevam samo oko korijena, a dala sam joj i soc od kave. Na sljedećem sajmu cvijeća kupit ću još. Obećavam i nadam se da nona ovo ne vidi od tamo gore.

Vrt zna da zelenih ruku nema. Već šest mjeseci. On se polako oprašta od nje. I od nas. Uzalud vam trud svirači, šušakaju ruže svojim požutjelim listovima. Borove iglice su posvuda. One kisele zemlju. Prisjećam se. Treba ih sakupiti čim prije. Rekla sam to već deset puta i isto toliko puta zaboravila. Odmah ću to riješiti, pa to je čas posla. Rukom pipkam gdje je šmrk. Opeče me kopriva. Dobro, shvatila sam, trebaju mi grablje. Vrt zna bolje od mene. Bole me leđa, znoj cijedi niz vrat, komarci se goste.

2023.

Autom prilazimo kući. Parkiramo samo metar od ulaza. Na tom dijelu nema više gorostasnih borova. Grad je tako odlučio. Nekadašnje polje perunika svih boja, sada je popločana staza. Otvaram portun uz škljocaj koji je jedini ostao isti. Željezo traje. Boris nosi dvije torbe prema ulaznim vratima. Vikend bijeg na otok.

Sjedam pored ogromnog bazena. Žmirim. Mirisni trio lavande, ružmarina i kadulje teleportiraju me u dvorište puno boja, aroma i ljubavi. Čujem nonin glas.

Volim te. Kažem sasvim tiho. Pogladih trešnju. Zadržim dlan na kori. Moj stetoskop za biljke. Ti si nam jedina ostala, šapnem joj. Sunčeve zrake šutke se pomaljavu kroz tisuće bijelih cvjetića.

“Mama, zašto si tužna?”

“Nisam. Zašto bih bila tužna?”

“Pa vidim da jesi. Daj, reci mi!”

“Sjetila sam se tvoje prabake. Vrta. Dvorišta. Znaš, ovdje je sve bilo zeleno i prepuno predivnih rožica.”

“Što je rožica?”

“Cvijet ljubavi. To je cvijet.”

“Pa imamo cvijeće, vidi.”

Ponosno mi pred nos tutne ogromnu hortenziju plavih latica.

Osvrnem se i ugledam ju. Uz veliku grotu, koju su nona i nono u karjoli dovukli s plaže, stoji ona. Žilava i jaka. Nebo je na nju preslikalo svoje boje.

“Gle, imamo i ove male narančaste!”

“Ta vrsta je kao korov, može preživjeti bez ičije pomoći.”

“Kako se zove?”

“Neven.”

“Isto kao ja? Dala si mu ime po meni?”

“Ne ljubavi, ti si dobio ime po njemu.”

“Super! Sad svima mogu reći da se cvijet zove kao ja, i da sam korov, i da mogu preživjeti bez ičije pomoći.”

Nasmijem se tom fantastičnom zaključku.

Nona je obožavala nevene. Obožavala bi i njega.

Sigurno je nesretna jer je njezina oaza sada betonska rupetina puna vode.

Ali barem se u njoj kupa jedan mali Neven.